

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/551/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613221562
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7613221562.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobcu S.M. X., J.. X.X.XXXX, X., H. U. XX/XXXX, zast. Mgr. Adriánom Bobkom, advokátom, Advokátska kancelária, Poprad, Námestie sv. Egídia 78, proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o určenie neplatnosti právneho úkonu a zaplatenie 523,18 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 10C/97/2013 -182 z 18.10.2016 v znení dopĺňacieho rozsudku 10C/97/2013 - 202 zo 14.11.2016 a proti uzneseniu 10C/97/2013 - 207 zo 14.11.2016 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v znení dopĺňacieho rozsudku.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobcovi proti žalovanej p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom I. určil, že poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou dňa 3.10.2005 je neplatná, II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 523,18 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a III. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Dopĺňacím rozsudkom doplnil výrok rozsudku IV. tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok zo žaloby vo výške 130,50 eur, do troch dní od právoplatnosti dopĺňacieho rozsudku.

3. V odôvodnení rozsudku, o. i., uviedol, že po zrušení veci a jej vrátení Krajským súdom rozhodol v jeho intenciách, že vykonaným dokazovaním, z predložených dokladov, poisťnej zmluvy, žiadanky o zrušenie poisťnej zmluvy, výpovede poisťnej zmluvy, oznámením o zániku poisťnej zmluvy, výpisom technických dát z poisťnej zmluvy, zdravotnej dokumentácie žalobcu, znaleckého posudku, výsluchom účastníkov konania a svedkov zistil, že žalobca 3.10.2005 uzavrel so spoločnosťou Allianz Slovenská poisťovňa, a.s. poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo zriadenie investičného životného poistenia. Prílohou boli zmluvné dojednania. Žiadankou z 9.12.2011 žalobca požiadal o zrušenie poisťnej zmluvy výpoveďou, poisťná zmluva zanikla 4.2.2012. Podľa výpisu technických dát, bola za poisťné obdobie uhradená suma 1.228,40 eur, žalobcovi bola vyplatená suma 494,84 eur a po zrušení zmluvy suma 210,38 eur, spolu 705,22 eur. Zvyšok v sume 523,18 eur žiada žalobca vyplatiť z dôvodu neplatnosti zmluvy. Súd pri vypočúvaní žalobcu zistil, že sa ťažko vyjadruje a na predložené otázky udáva, že si sporil, chcel si vybrať peniaze a dali mu málo. Na posúdenie duševného stavu žalobcu vo veci ustanovil znalca. Znalčka v znaleckom posudku č. 8/1336 zo 17.9.2014 o.i., uviedla, že u žalobcu

sa potvrdila ľahká mentálna retardácia. V čase podpisovania poisťnej zmluvy tiež trpel mentálnou retardáciou ľahkého stupňa, pásmo ľahkej debility, pričom ide o stav trvalý. Úroveň jeho intelektových schopností sa pohybuje v hornom pásme ľahkej debility, čo predstavuje len mierny pokles intelektových a rozumových schopností (v dôsledku zmyslového obmedzenia je však možné predpokladať zníženú kvalitu komunikácie). Je preto možné predpokladať, že ak mu boli podmienky zmluvy vysvetlené pre neho pochopiteľným a zrozumiteľným spôsobom, mohol pochopiť základné a podstatné náležitosti poisťnej zmluvy a mohol posúdiť i jej následky i keď možno povrchné. Súd, vychádzajúc z § 137 písm. c) C.s.p., § 38 ods. 1 a 2 a § 451 Obč. zák., vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca so žalovanou uzavrel poisťnú zmluvu 3.10.2005, išlo o investičné životné poistenie. Žalobca zmluvu o investičnom životnom poistení uzatvoril za prítomnosti svojej matky s obchodnou zástupkyňou žalovaného, ktorá zároveň bola jeho švagriná. Z výsluchu matky žalobcu mu vyplynulo, že malo ísť o „sporivú poisťku“. S manželom chceli, aby si syn sporil vzhľadom k tomu, že je chorý, aby na starobu mal nasporené. Uviedla, že mu vysvetlili, že si peniaze môže hocikedy vybrať, aj keď nie všetky, no o tom, že časť peňazí pôjde do investovania do fondov, nevedeli. Uviedla, že riziká spojené s investovaním im neboli vysvetlené, o fondoch nebola reč. Obchodná zástupkyňa a zároveň švagriná žalobcu S.. N. X. uviedla, že žalobca bol v čase uzavretia zmluvy „asi normálnejší, vypytoval sa“. Povedala mu, že si bude šetriť na dôchodok a v prípade, ak bude niečo potrebovať, môže si vybrať nasporenú čiastku. Uviedla, že v tom čase bývala u svokry a zmluva bola uzatvorená po dlhom vysvetľovaní. V tej istej výpovedi však povedala, že presne ako uzatvárala so žalobcom zmluvu si nepamätá a vie len toľko, že išlo o poisťnú zmluvu spojenú so sporením, že išlo najmä o to, aby si žalobca našetril nejaké peniaze do budúcnosti. Z jej výpovede súdu jednoznačne nevyplývalo, že žalobca bol dostatočne informovaný o produkte a mohol pochopiť jeho význam jemu jasným a zrozumiteľným spôsobom. Svedkyňa, ktorá so žalobcom zmluvu uzatvorila, tohto dobre poznala, poznala aj jeho zdravotný stav a vzhľadom na niekoľkoročnú prácu pri uzatváraní zmlúv mala vedieť, že žalobcovi ponúka finančný produkt ťažko pochopiteľný aj pre zdravého človeka. Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že žalobca v čase podpisovania poisťnej zmluvy trpel mentálnou retardáciou ľahkého stupňa, horné pásmo ľahkej debility, ide o stav trvalý (IQ 69 - mierny pokles intelektových a rozumových schopností). Znalkyňa uviedla, že žalobca mohol pochopiť podstatné náležitosti poisťnej zmluvy, i keď možno povrchné a mohol posúdiť jej následky len vtedy, ak mu boli pre neho zrozumiteľným a pochopiteľným spôsobom vysvetlené. Súd urobil záver, že predmetná zmluva nebola iba poisťnou zmluvou, išlo o zmluvu o investičnom životnom poistení, ktorej súčasťou bolo Vyhlásenie poisťníka a poisteného (č.l. 10), ktorý potvrdil a), že bol náležite poučený o rizikách spojených s investovaním do produktu investičného poistenia a to najmä: - hodnota investície a výnos z nej plynúci môže rovnako rásť, ako aj klesať, - mena devízových kurzov, najmä v prípade fondov investovaných do zahraničných cenných papierov vplýva na hodnotu investície pozitívne alebo negatívne, - výkonnosť fondov v minulosti nie je určujúcim faktorom jeho budúcej výkonnosti, b) vyhlásil, že bol pred uzavretím poisťnej zmluvy oboznámený so Všeobecnými poisťnými podmienkami pre investičné životné poistenie. Zo Zmluvných dojednaní pre program Invest k Všeobecným poisťným podmienkam pre investičné životné poistenie (čl. 11 - 13) bod 2. súdu vyplynulo, že Investičné životné poistenie sa riadi Všeobecnými obchodnými podmienkami pre investičné životné poistenie a je možné ho dojednať podľa taríf, že Tarifa 1ÚLJ - zaplatené poisťné za toto poistenie sa investuje do investičných podielových fondov. V rámci uvedeného Zmluvného dojednania pre program Invest sú ďalej upravené Zaplatené poisťné, Poisťné plnenie, Výpočet ceny podielových jednotiek, Splatný stav, ktoré sú podstatnými náležitosťami zmluvy o investičnom životnom poistení, ktoré mali byť žalobcovi vysvetlené pre neho pochopiteľným spôsobom. Konštatoval, že tieto Zmluvné dojednania sú zložité a náročné na pochopenie aj pre človeka, ktorý netrpí mentálnou retardáciou, nie to pre žalobcu s uvedeným mentálnym postihnutím. Navyše, svedkyňa, ktorá so žalobcom uzatvárala zmluvu o investičnom životnom poistení mu vysvetlila, že si nasporí na dôchodok, avšak opomenula mu vysvetliť podstatu tohto produktu jednoduchým spôsobom (Vyhlásenie poisťníka a poisteného), že sa môže podieľať nielen na výnosoch ale aj na stratách (hodnota investícií a výnos z nej plynúci môže rovnako rásť ako aj klesať). Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že žalobca podpísal zmluvu, ktorej obsah mu nebol dôkladným spôsobom vysvetlený, tejto neporozumel a uzatvoril tak špecifický finančný produkt, ktorý je často zložité pochopiť aj pre zdravého človeka a nie pre človeka s poklesom intelektových a rozumových schopností. S poukazom na uvedené súd určil, že poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá 3.10.2005 je absolútne neplatná a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 523,18 eur titulom bezdôvodného obohatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 C. s. p. o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Doplnčacím rozsudkom , vychádzajúc z § 225 ods. 1, 2, 3 C.s.p. a § 2 ods. 2 a § 4 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch , uviedol, že v rozsudku nerozhodol o súdnom poplatku zo žaloby, ktorý nebol uhradený žalobcom, nakoľko tento bol oslobodený od súdnych poplatkov, a to s poukazom na rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelária Prešov č. 2N/1933/13, Ev. č. 20478/13 z 15.5.2013 a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby, ktorý je 130,50 eur, ktorá suma pozostáva zo súdneho poplatku 99,50 eur za žalobu na určenie neplatnosti poisťnej zmluvy (položka 1 písm. b) Sadzovníka súdnych poplatkov) a vo výške 31,- eur zo žaloby na zaplatenie 523,18 eur (položka 1 písm. a) Sadzovníka súdnych poplatkov).

5. Uznesením 10C/97/2013 - 207 zo 14.11.2016 uložil žalovanej, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatila súdny poplatok z odvolania v sume 99,50 eur (neplatnosť) a 31,- eur (zo sumy 523,18 eur), spolu 130,50 eur, podľa položky 1 písm. b) Sadzovníka súdnych poplatkov zák.č. 71/1992 Zb.

6. Proti rozsudku, doplnčaciemu rozsudku a uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná.

7. V odvolaní proti rozsudku navrhla rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

8. Odvolanie voči rozsudku odôvodnila odvolacími dôvodmi uvedenými v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p., t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. S rozhodnutím súdu nesúhlasila z dôvodu, že závery rozhodnutia nemajú oporu vo vzťahu k platnej právnej úprave, ani vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu a že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vychádzajúc zo znenia § 38 ods. 2 Obč. zák. poukázala na to, že neplatnosť právneho úkonu v prejednávanej veci mohol súd skúmať len za splnenia podmienok podľa § 38 ods. 2 Obč. zák., že je nevyhnutný predpoklad, aby žalobca bol pozbavený, resp. obmedzený spôsobilosti na právne úkony, že takáto skutočnosť v danom prípade nebola zistená a že súd nemohol rozhodovať podľa kritérií stanovených v § 38 ods. 1 Obč. zák. Poukázala na to, že v konaní bolo pre spravodlivé súdne rozhodnutie nevyhnutné zistiť odpoveď na dve skutkové otázky. Tou prvou otázkou bolo, či osoba žalobcu utrpela v čase vykonania právneho úkonu duševnou poruchou a druhou bolo, ak žalobca trpel v čase právneho úkonu duševnou poruchou, či táto zároveň robila neschopnou na takýto právny úkon. Zo znaleckého posudku vypracovaného S.. D. H., znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatrie jej vyplynuli dve skutkové zistenia, t.j. že žalobca v čase uzavretia poisťnej zmluvy trpel duševnou poruchou, ktorou bola mentálna retardácia ľahkého stupňa v pásme ľahkej debility a to, že žalobca napriek tomu, že trpel ľahkou duševnou poruchou, mohol pochopiť základné a podstatné náležitosti poisťnej zmluvy a mohol posúdiť i jej následky. Poukázala na to, že duševná choroba u žalobcu predstavuje len mierny pokles intelektových a rozumových schopností a že táto diagnóza nemá podstatný vplyv na jeho ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti. Teda neboli kumulatívne splnené dve podmienky, ktorých pre neplatnosť právneho úkonu vyžaduje § 38 ods. 2 Obč. zák. Uviedla, že svedkyňa N. X. jednoznačne potvrdila, že tak žalobcovi, ako aj jeho matke, dlhší čas pre podpisom danej poisťnej zmluvy vysvetľovala spôsoby a možnosti poistenia žalobcu, keďže sa na ňu s takouto požiadavkou obrátili. Odpovedala im na všetky otázky, ktoré jej boli zo strany žalobcu i jeho matky položené, a to čo najzrozumiteľnejším spôsobom im vysvetlila princíp fungovania poistenia a investičného životného poistenia a nikdy ich žiadnym spôsobom nezavádzala. Svedkyňa ďalej potvrdila, že žalobcu informovala o tom, že nasporené peniaze budú investované do podielových fondov, tak ako to vyplýva i zo samotnej poisťnej zmluvy, kde priamo na prvej strane zmluvy pod označením poisťníka a uvedenia doby trvania poistenia (začiatok poistenia a koniec platenia poisťného) je uvedené, Umiestnenie poisťného do fondov (a to Allianz akciový fond, Allianz zmiešaný fond a Allianz dlhopisový fond), ktorých percentuálny podiel umiestnenia poisťného stanovuje poisťník, a rovnako im vysvetlila aj to, že investovanie do fondov sa vypláca najmä pri dlhodobom investovaní 6-10 a viac rokov. Žalovaná má za to, že vychádzajúc z vykonaného dokazovania, z ktorého je zrejmé, že medzi subjektami uzatvárajúcimi poisťnú zmluvu (žalobca, obchodná zástupkyňa žalovaného resp. aj prítomná matka žalobcu) bol blízky príbuzenský vzťah, a že v rodinnom prostredí, v ktorom všetky zúčastnené osoby v čase uzatvárania poisťnej zmluvy fungovali, prebiehala intenzívna komunikácia ohľadne uzatvorenia poisťnej zmluvy pre jedného z členov rodiny, z čoho vyplýva až možno povedať tzv. nadštandardné poradenstvo pri uzatváraní zmluvy, čo jednoznačne vyplýva i z výpovedí svedkyne N. X., ktorej svedeckú výpoveď súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, ak konštatoval, že žalobcovi (cit.) „opomenula vysvetliť podstatu tohto produktu jednoduchým spôsobom, že sa môže podieľať nielen na výnosoch ale aj na stratách“. Takéto skutočnosti

z vykonaného dokazovania nevyplnuli, nie je možné takýto skutkový záver o opomenutí vysvetlenia podstaty produktu vyvodit' z výpovede svedkyne N. X. pred súdom, keď táto uviedla, že si nepamätá ako žalobcovi objasnila výpočet ceny podielových jednotiek. Uvedené je tiež v priamom rozpore so samotnou poisťnou zmluvou, ktorú žalobca uzavrel so žalovanou, vrátane jeho Vyhlásenia poisťníka a poisteného, na ktoré poukazuje i okresný súd vo svojom rozhodnutí, v zmysle ktorého jednoznačne a bez akýchkoľvek pochyb vyplýva, že poisťník, t.j. žalobca, bol náležite poučený a rizikách spojených s investovaním do produktu investičného poistenia, a to najmä, že hodnota investície a výnos z nej plynúci môže rovnako rásť ako aj klesať, že mena devízových kurzov vplyva na hodnotu investície pozitívne alebo negatívne, že výkonnosť fondov v minulosti nie je určujúcim faktorom jeho budúcej výkonnosti a tiež vyhlásil, že bol pred uzavretím poisťnej zmluvy oboznámený so Všeobecnými poisťnými podmienkami pre investičné životné poistenie (ďalej len VPP). Ak žalobca v konaní poukazoval, na jedno ust. upravujúce výpočet ceny podielových jednotiek, je treba poznamenať, že toto nie je podstatné k pochopeniu celkového zmyslu a účelu investičného životného poistenia. Pre žalobcu bolo podstatné to, že si uzavretým investičným životným poistením zabezpečí z dlhodobejšieho hľadiska nejaké finančné prostriedky do budúcnosti a nie konkrétne to, ako sa matematicky vypočítava hodnota podielových jednotiek. Preto nebolo podstatné či obchodný zástupca žalovaného vysvetlil žalobcovi predmetné ust. Argumentáciou ad absurdum, ktorej sa venovali vo vyjadrení zo 7.7.2016, by naozaj mohli dospieť k situácii, keď pri uzatváraní poisťnej zmluvy by po vysvetlení výpočtu ceny podielových jednotiek malo nasledovať „preskúšanie“ klienta obchodným zástupcom z uvedeného výpočtu. Tvrdila, že uvedený postup poisťovateľa zastúpeného obchodným zástupcom by bol v zásadnom rozpore s pravidlami slušnosti a nediskriminačného zaobchádzania vo vzťahu ku klientom. Určenie podielových jednotiek je navyše upravené vo VPP ktoré žalobca pri podpise prevzal. Poukázala na to, že pokiaľ týmto ust. nerozumel, nič mu nebránilo v tom, aby poisťnú zmluvu v súlade s § 800 ods. 2 a čl. 17 VPP vypovedal v lehote 2 mesiacov od jej uzatvorenia. Opätovne zdôraznila, že ako vyplýva z výpovede svedkyne N. X., táto ako obchodný zástupca žalovaného, vysvetlila všetky podstatné náležitosti predmetnej zmluvy tak, aby žalobca pochopil jej účel i podmienky jej fungovania. Preto nebola preukázaná ani skutočnosť, aby bol žalobca pri uzatváraní poisťnej zmluvy uvedený do omylu, na základe čoho by bolo možné poisťnú zmluvu považovať za neplatnú. Vychádzajúc z uvedeného, tvrdila, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že poisťná zmluva bola uzatvorená so žalobcom ako osobou plne spôsobilou na právne úkony, že závery súdom vykonaného znaleckého dokazovania potvrdili, že žalobca bol spôsobilý a schopný pochopiť obsah a dosah podstatných častí, ako aj podstatu predmetnej poisťnej zmluvy. Rovnako mala za preukázané, že poisťnú zmluvu žalobca uzatváral s obchodnou zástupkyňou žalovanej (za prítomnosti matky a otca žalobcu), s ktorou sú v rodinnom vzťahu a bývali spolu v jednej domácnosti, že spolu pred uzavretím poisťnej zmluvy o podmienkach a podstate zmluvy intenzívne komunikovali. Rovnako mala tiež za preukázané, že žalobca predmetnú poisťnú zmluvu riadne platil pod dobu viac ako 6 rokov a následne táto zmluva 4.2.2012 zanikla na základe výpovede podanej žalobcom. Počas doby trvania poistenia zmluvné strany riadne plnili a vykonávali svoje práva a povinnosti z nej vyplývajúce. Až dňom 3.7.2013, t.j. po takmer roku a pol od platného zániku uvedenej poisťnej zmluvy, žalobca dospel k názoru, že poisťná zmluva je absolútne neplatná, keďže mu pred viac ako 8 rokmi vraj nebola dostatočne vysvetlená pri jej uzatváraní. Takéto tvrdenie žalobcu po uplynutí tak dlhej doby sa jej javí čisto účelovým a špekulatívnym a súd takémuto tvrdeniu, bez akýchkoľvek pochybností uveril a nekriticky prevzal pre rozhodnutie vo veci.

10. Žalovaná v odvolaní voči dopĺňaciemu rozsudku uviedla, že v nadväznosti na takto podané odvolanie vo veci samej, považuje žalovaná odvolanie i voči výroku dopĺňacieho rozsudku, ktorým jej súd uložil povinnosť zaplatiť na účet konajúceho súdu súdny poplatok zo žaloby vo výške 130,50 eur, za plne dôvodné a preto sa domáha zmeny odvolaním napadnutého rozhodnutia. Za nesprávnu považuje žalovaná aj súdom stanovenú výšku súdneho poplatku za podanú žalobu, ktorú súd stanovil vo výške 130,50 eur, pričom táto podľa odôvodnenia rozhodnutia pozostáva zo súdneho poplatku podľa položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 99,50 eur za návrh na určenie neplatnosti poisťnej zmluvy a zo súdneho poplatku podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 31,- eur za návrh na zaplatenie sumy 523,18 eur. Poukázala na platnú právnu úpravu, ktorá pripúšťa, že žalobou možno uplatniť nie len, aby sa rozhodlo o splnení povinnosti, ale aj aby bolo rozhodnuté o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. V prípadoch, ak sa žalobca žalobou domáha vrátenia plnenia prijatého na základe neplatnej zmluvy, musí súd vždy ako otázku predbežnú posúdiť platnosť danej zmluvy. Ak žalobou žalobca žiada súčasne určenie neplatnosti zmluvy a rovnako aj uloženie povinnosti vrátenia plnenia, tak ako tomu bolo aj v danom prípade, nestáva sa žaloba na požadované určenie neplatnosti zmluvy pre účely vzniku poplatkovej

povinnosti samostatným predmetom konania, nakoľko platnosťou zmluvy sa súd musí zaoberať ako otázkou predbežnou. Ak sa teda žalobca domáha v žalobe súčasne určenia neplatnosti zmluvy, ktorá sa týka vzťahov upravených Občianskym zákonníkom, aj uloženia povinnosti vrátiť plnenie z tejto zmluvy, nestáva sa žaloba na určenie neplatnosti zmluvy pre účely vyrúbenia súdneho poplatku samostatným predmetom konania a súd z neho súdny poplatok nevyrubuje. (viď rozhodnutie R 19/1983). Keďže súd rovnako skúmal platnosť poisťnej zmluvy, iba ako predbežnú otázku pre rozhodnutie o uložení povinnosti žalovanej vrátiť žalobcovi plnenie prijaté na základe neplatnej poisťnej zmluvy a keďže vyriešenie predbežnej otázky v konaní nepodlieha samostatnej poplatkovej povinnosti v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, je súdom prvej inštancie stanovený súdny poplatok za žalobu vo výške 130,50 eur, nesprávny, a preto sa podaným odvolaním dôvodne domáha jeho zmeny.

11. V odvolaní proti uzneseniu o uložení poplatkovej povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie spolu 137,50 eur, žalovaná uviedla totožné dôvody, ktoré uviedla v odvolaní proti dopĺňaciemu rozsudku. Mala zato, že súd jej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie v nesprávnej výške a preto jeho rozhodnutie nie je správne a odvolaním sa domáha jeho zmeny.

12. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej proti rozsudku poukázal na to, že zo skutkového stavu, ktorý je opísaný v napadnutom rozsudku, vychádzal aj odvolací súd (z jeho odôvodnenia sčasti citovala), že súd prvej inštancie je v zmysle § 226 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v Uznesení 9Co/330/2015 zo 6.5.2016. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že po vrátení veci v ďalšom konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k podstatnej zmene skutkového stavu oproti stavu veci, z ktorého vychádzal odvolací súd pri vyslovení svojho právneho názoru v zrušujúcom uznesení. Žalovaná vo svojom odvolaní poukazuje na skutočnosti a dôkazy (prevažne na výsluch svedkyne N. X.), ktoré boli vykonané súdom pred zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, a ktoré odvolací súd posudzoval pred vyslovením uvedeného právneho názoru v zrušujúcom uznesení. Žalovaná po vrátení veci nenavrhol žiadny nový dôkaz a neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by viedli k zmene skutkového stavu. Súd (a rovnako aj odvolací súd v predchádzajúcom konaní) správne vyhodnotil vykonané dôkazy, keď dospel k právnemu záveru o neplatnosti poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou. S poukazom na uvedené, mal za to, že súd správne zistil skutkový stav, na ktorý správne aplikoval príslušnú hmotnoprávnu normu a vydal rozhodnutie v súlade s ust. procesného práva. Navrhol rozhodnutie potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

13. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1, 2 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolania žalovanej v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a rozsudok v znení dopĺňacieho a uznesenie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. Súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil, jeho odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne a na neho v plnom rozsahu odkazuje, na čom nič nemení ani odvolanie podané žalovanou.

14. Žalovaná v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Ani jeden z uvedených odvolacích dôvodov nie je daný.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p. a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi

preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 193 C.s.p.

17. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 193 C.s.p.

18. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením vecí je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením vecí po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú strany sporu na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

19. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

20. Z vykonaného dokazovania aj odvolaciemu súdu jednoznačne vyplynulo, že žalobcovi žalovaná prostredníctvom svedkyne N. X., ktorá uzatvárala so žalobcom ako poistencom poisťnú zmluvu, neboli poskytnuté dostatočné informácie a vysvetlené mu všetky podstatné náležitosti poisťnej zmluvy, pre neho pochopiteľným a zrozumiteľným spôsobom.

21. Pre správne rozhodnutie vo veci bolo zistenie skutočnosti, či žalobca bol schopný pochopiť základné a podstatné náležitosti poisťnej zmluvy, ktorej predmetom je aj investičné životné posúdenie a , či žalobca mohol posúdiť následky poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 30.10.2005.

22. Zo záverov Znaleckého posudku 8/2004 vypracovaného MUDr. Erikou Kondrátovou, vyplynul záver pri odpovedi na otázku c), že je možné predpokladať, že ak mu boli podmienky poisťnej zmluvy vysvetlené, pre neho pochopiteľným a zrozumiteľným spôsobom, že mohol pochopiť základné a podstatné náležitosti poisťnej zmluvy a mohol posúdiť jej následky, i keď možno povrchné. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, čo bolo potvrdené, o. i., aj výpoveďou svedkyne N. X., že žalobcovi neboli podmienky poisťnej zmluvy vysvetlené pre neho pochopiteľným a zrozumiteľným spôsobom, lebo z výpovede svedkyne N. X. vyplynulo, že žalobcovi bolo povedané, že si tým bude šetriť na dôchodok do budúcnosti a v prípade, že keď bude niečo potrebovať, môže si vybrať nasporenú čiastku, že keď chceli zmluvu zrušiť, vtedy im povedala, že ona by to nevyberala, že nie je vhodný čas, lebo fondy išli dole. Z takto vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že so zreteľom na mentálnu retardáciu žalobcu i keď ľahkého stupňa, že úroveň jeho intelektových schopností sa pohybuje v hornom pásme ľahkej debility, pri miernom poklese intelektových a rozumových schopností (v dôsledku zmyslového obmedzenia je možné predpokladať zníženú kvalitu komunikácie), žalobcovi neboli pochopiteľným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlené základné a podstatné náležitosti poisťnej zmluvy.

23. Odvolací súd, o. i., odkazuje aj na svoje závery uvedené v zrušujúcom uznesení 9Co/303/2015 -156 zo 6.5.2016. Rozhodnou a podstatnou je skutočnosť, že svedkyňa N. X. žalobcovi zrozumiteľným

spôsobom nevysvetlila, že zaplatené poistné sa investuje do podielových fondov, že podstatou investičného životného poistenia bolo práve investovanie do investičných podielových fondov a , že v dôsledku toho sa mal žalobca podieľať nielen na zisku ale aj na možných stratách.

24. Výhrady žalovanej, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca bol pravdivo informovaný o podstate uzatvárajúcej zmluvy prostredníctvom ktorej si chcel do budúcnosti našetriť nejaké finančné prostriedky, sú preto bez právneho významu, lebo súčasťou predmetnej zmluvy bolo aj investovanie do podielových fondov, čo mu nebolo žiadnym spôsobom vysvetlené. Skutočnosť, že pri uzatváraní poistnej zmluvy boli aj rodinní príslušníci žalobcu, t.j. matka a jeho otec, sú bez právneho významu, lebo za žalovanú pri uzatváraní zmluvy konala N. X. .

25. Z uvedených dôvodov bolo potrebné rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

26. Odvolací súd potvrdil aj dopĺňací rozsudok, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 139,50 eur a rovnako aj uznesenie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 137,50 eur ako vecne správne. Argumenty žalovanej, pokiaľ ide o výšku súdneho poplatku za žalobu a odvolanie proti rozsudku sú neopodstatnené, lebo súd o určení neplatnosti poistnej zmluvy rozhodol samostatným výrokom, na určení neplatnosti tohto právneho úkonu bol naliehavý právny záujem v tomto konkrétnom prípade, a to so zreteľom na dôvody neplatnosti poistnej zmluvy, ktoré žalobca namietal.

27. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p.

28. Žalobca mal v odvolacom konaní úspech, preto mu bola priznaná proti neúspešnej žalovanej náhrada trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

29. Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).